

KUNTOUTUMISTA EDISTÄVÄ RÄÄTÄLÖITY PÄIVÄTOIMINTA TUKEE MUISTISAIRAAN IHMISEN KOTONA ASUMISTA JA ON OMAISHOITAJALLE ELINTÄRKEÄÄ

Suomen muistiasiantuntijat ry pitää muistisairaahan ihmisen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukemista kunnissa nykyisellään puutteellisenä. Myös muistisairaahan ihmisen kuntoutumista edistävää päivätoimintaa tulee edelleen kehittää sisällöllisesti ja arvioida sen vaikuttavuutta. Päivätoiminnan lakkauttaminen säästösyistä ei ole perusteltua.

Ikäihmisten laatusuositus linjaa palvelurakenteen kehittämistä kunnissa. Kuntien on tarjottava perinteisen koti- ja laitoshoidon lisäksi kotona asumista tukevia palveluita. Päivätoiminta on yksi niistä. Myös voimaan tuleva Vanhuspalvelulaki painottaa kotona asumista ja sen tukemista sekä korostaa hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä tukevien palveluiden kehittämistä sekä itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta. Vaikka päivätoimintaan ei toistaiseksi ole valtakunnallisia seurantaindikaattoreita, kuntien odotetaan arvioivan säännöllisesti kotona asumista tukevaa päivätoimintaa ja sille asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Tutkimukset osoittavat, että muistisairaahan ihmisen kotona asumista tukee palveluiden räätälöinti, joka on tehty yhteistyössä muistisairaahan ihmisen ja omaishoitajan kanssa vastaamaan näiden kussakin tilanteessa oleviin tarpeisiin. Siten erilaisia palveluja, kuten päivätoimintaa, tulee kunnissa olla tarjolla.

Miksi päivätoiminta on muistisairaalle ihmiselle tärkeää

Muistisairaahan ihmisen kuntoutumista edistävä päivätoiminta on kotihoitoa ja hyvää arkea tukevaa suunnitelmallista toimintaa. Se tukee ihmisten sosiaalista, fyysistä ja henkistä toimintakykyä sekä taitoja selviytyä arjessa. Kuntoutumista edistävällä päivätoiminnalla voidaan puuttua kotona selviytymistä hankaloittaviin tekijöihin. Omaishoitajille päivätoiminta antaa mahdollisuuden omaan aikaan ja lepoon.

Kotiin voi myös eristäytyä. Kotona asumisen tukemisen ohella pitää olla kotoa pois pääsemisen mahdollisuuksia myös silloin, kun ihmisellä on muistisairaus. Kuntoutumista edistävä päivätoiminta on tällainen mahdollisuus.

Päivätoimintaa on kehitettävä

Suomen muistiasiantuntijat ry painottaa kuntoutumista edistävän päivätoiminnan kehittämistä. Päivätoiminnan tulee edistää tavoitteellisesti kotona asumisen mahdollisuuksia. Tämä merkitsee yhteistyötä muistisairaahan ihmisen ja hänen mahdollisen omaishoitajansa sekä kunnan moniammatillisten palvelutarjoajien kanssa. Se merkitsee vastuullisuutta toimia tilanteissa, jotka vaarantavat kotona asumista. Samoin on luotava toimintatavat, jotka edistävät muistisairaahan ihmisen hyvinvointia ja kuntoutumista. Toiminnassa on oltava herkkä vastaamaan myös omaishoitajan tuen tarpeisiin. Lisäksi päivätoiminnassa tulee huomioida toiminnan joustavuus, kuten joustavat kelloajat ja kuljetuksen toimintatavat, jotta päivätoiminta aidosti edistää arjessa selviytymistä eikä tule taakaksi käyttäjille.

Muistisairas ihminen ja hänen mahdollinen omaishoitajansa tarvitsevat tahon, joka ottaa kokonaisvastuun kotona asumisen tukemisesta. Tämä taho voi joidenkin kohdalla olla päivätoiminta etenkin, jos muita jatkuvia palveluita ei ole käytössä.

Säästösyistä päivätoimintaa ei kannata lakkauttaa

Suomen muistiasiantuntijat ry pitää muistisairaiden ihmisten päivätoiminnan lakkauttamista lyhytnäköisenä ratkaisuna. Päivätoiminnan lakkauttaminen heikentää muistisairaana ihmisen mahdollisuuksia elää hyvää arkea, tavata muita ihmisiä, saada kuntoutusta ja virkistäytyä sekä uuvuttaa omaishoitajan. Lakkauttaminen todennäköisesti vaatisi kunnalta lisää resursseja ja rahaa kotihoitoon ja muuhun toimintaan.

Suomen muistiasiantuntijat ry hallitus

Helena Räsänen, TtM, vanhustyön päällikkö, puheenjohtaja

Ulla Eloniemi-Sulkava, dosentti, FT, esh, projektipäällikkö

Helena Ahlers, sjukskötare, vårdutvecklare

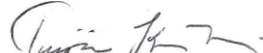

Teija Hammar, TtT, th, erikoistutkija

Sirkka-Liisa Heimonen, PsT, sh, toimialapäällikkö

Heidi Jahnsson, sairaanhoitaja AMK

Tuija Kivikoski, TM, kouluttaja, työnohjaaja

Paula Lius, kuntohoitaja VEAT

Tarja Niittymäki, muistihoitaja, terveydenhoitaja

Ava Numminen, MuT, psykologi, laulunopettaja

Raimo Sulkava, LT, geriatrian professori, neurologian erikoislääkäri

Päivi Topo, VTT, dosentti, johtaja

Minna Viinikainen, perushoitaja

Lisätietoja: Maisa Toljamo toiminnanjohtaja puh 050 348 5068